

Moderaterna är inte förberedda på makten

Ulf Kristersson har valt färdriktning. Foto: Fredrik Persson/TT

På ytan kan det se ut som om Magdalena Andersson vunnit en taktisk triumf när hon nu kan bilda enpartiregering. Men sanningen är snarare att hon räddades av Moderaternas oförmåga att samla ett konkret regeringsalternativ, skriver statsvetaren Johan Wennström.

AV [JOHAN WENNSTRÖM](#) | 26 NOVEMBER 2021

Eventuella åsikter och slutsatser i texten är skribentens egna.

”Att det skulle uppstå en djup regeringskris innan den nyvalda statsministern ens hunnit

ut ur plenisalen var det trots allt få som såg komma”, skrev *Expressens* politiska kommentator [Viktor Barth-Kron](#) när det stod klart att Andersson I blev blott en eftermiddagsregering. Själv var jag inte riktigt lika överraskad. Redan i lördagens avsnitt av [Kvartals veckopanel](#) sa jag att ”det mycket väl kan bli så att Magdalena Andersson väljs till statsminister men omedelbart förlorar sin budget” och att hon i så fall kunde komma att avgå.

” Men det visade sig att Andersson inte är den mästeförhandlare som också andra har beskrivit henne som.

Jag lutade mig då mot vad Centerpartiet hela tiden har sagt offentligt, nämligen att omröstningarna om statsminister och budget för dem var två helt skilda processer. ”Magdalena Andersson kan knyta ihop de här två processerna”, menade Leif Pagrotsky.

Men det visade sig att Andersson inte är den mästeförhandlare som också andra har beskrivit henne som.

Moderaterna räddade Magdalena Andersson

Redan det ovanliga faktum att M/SD/KD-budgeten i förra veckan blev [finansutskottets huvudförslag](#) och att regeringens budget blev reservationen borde ha tolkats som en stark signal om att de rödgröna kunde förlora omröstningen. Andersson hade då kunnat komma överens med Miljöpartiet om att gå fram ensam med en ny regering, just för att undvika risken att hamna i ett läge där det trots allt mer idealistiska MP skulle tvingas administrera vad som i deras ögon är en ”blåbrun budget”. Men en sådan framsynthet tycks ha saknats. Frågan hade över huvud tagit inte diskuterats i den senaste talmansrundan, enligt talmannen själv.

Att Andersson ändå ser ut att kunna komma tillbaka som statsminister när riksdagen på nytt röstar på måndag är inte ett utslag av Socialdemokraternas omtalade fingertoppskänsla för maktspel, som nu får anses avdomnad eller till och med överdriven. Snarare har hon räddats av i första hand Moderaterna.

Halvhjärtat moderat försök

Vilket annat val än att återigen nominera Andersson till statsminister hade talmannen när Moderaterna, lite halvhjärtat, villkorade ett försök att bilda regering med att den i så fall måste ha stöd från Annie Lööf? Centerpartiets ledare hade ju redan meddelat att hon avser stödja Andersson en gång till. Om Moderaterna hade haft större politiskt mod kunde de ha *krävt* sonderingsuppdraget när deras budget vann och den tillträdande statsministern avgick, och uppmanat enskilda C-ledamöter att tänka på landets bästa. I onsdagens statsministeromröstning tolererades Andersson med endast en (1) rösts övervikt.

” Eftersom frågan om SD:s roll i ett regeringssamarbete inte är löst kan Moderaterna inte göra anspråk på regeringsmakten på riktigt.

Men det är förstås svårt att visa att man under alla omständigheter är beredd att ta makten när man inte är förberedd, för att parafraasera en tidigare moderat statsminister. Skälet till Moderaternas vankelmod är förmodligen att man i praktiken inte har samlat ett konkret regeringsalternativ. I den senaste talmansrundan [förklarade Jimmie Åkesson](#) att Sverigedemokraterna inte förordade någon statsminister, eftersom ingen kandidat ville ge partiet det inflytande de söker.

Det var ett uttalande som fick mindre uppmärksamhet än det förtjänade. Sedan dess har SD förvisso deltagit i budgetförhandlingar, men fortfarande [säger partisekreteraren Richard Jomshof](#) att ”det inte kommer att gå så bra” om Moderaterna och Kristdemokraterna vill bilda regering utan SD-statsråd.

Moderaterna har upprepade gånger sagt att det är uteslutet med en regering där SD ingår.

Eftersom frågan om SD:s roll i ett regeringssamarbete inte är löst kan Moderaterna inte göra anspråk på regeringsmakten på riktigt. Och därför kan Magdalena Anderssons eftermiddag som statsminister snart komma att bli betydligt längre.

Johan Wennström är fil.dr. i statsvetenskap.

Webblänk till artikeln:

<https://kvartal.se/artiklar/moderaterna-ar-inte-forberedda-pa-makten/>